

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **P.**, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich P., proti povinnej: **E.**, o **vymoženie 617,07 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7Er/204/2003, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 3CoE/134/2012-43 z 19. decembra 2012, takto

r o z h o d o l :

- I.** Konanie o odvolaní oprávnenej **z a s t a v u j e**.
- II.** Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- III.** Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.
- IV.** Povinnej **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe notárskej zápisnice zo 6. mája 2003 sp. zn. N 1640/2003, NZ 34085/2003 spísanej notárom J. (ďalej len

„notárska zápisnica“). Okresný súd Poprad uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Následne Okresný súd Poprad uznesením č. k. 7Er/204/2003-24 z 20. júna 2012 exekúciu zastavil a oprávnenej uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie 92,29 eur. Zastavenie exekúcie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 58 ods. 1 a § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku a ustanovenie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka tým, že boli porušené zákonné podmienky pri vydávaní exekučného titulu - notárskej zápisnice. Pri zastupovaní povinnej pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona, pretože za povinnú uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného (povinnej). Oprávnená predformulovala M. vo formulárovej zmluve, a teda nešlo o výber zástupcu zo strany povinnej. Sám veriteľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu seba splnomocnil na uznanie svojej pohľadávky, pričom túto sám uznal v mene povinného a na jeho účet. Preto napriek tomu, že sa exekúcia začala, notársku zápisnicu ako exekučný titul nemohol považovať za spôsobilý exekučný titul.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 3CoE/134/2012-43 z 19. decembra 2012 prvostupňové uznesenie potvrdil, návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Na margo návrhu na prejudiciálne konanie uviedol, že návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie nepovažoval za opodstatnený, lebo nevznikla potreba stanoviť hranice aplikovateľnosti únieového práva. Právna úprava vnútroštátneho práva dostatočným spôsobom umožňuje aplikáciu smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Stotožnil sa s odôvodnením prvostupňového uznesenia a ďalej doplnil, že pri zastupovaní povinnej pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona. Keďže v danej veci išlo o neplatné splnomocnenie, povinná nemohla plnomocenstvo kedykoľvek odvolať, keďže neplatný právny úkon nemá žiadne účinky. So zreteľom na nevykonateľnosť notárskej zápisnice nepovažoval odvolací súd za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 5. februára 2013.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove v časti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. d/ - správne malo znieť „písm. f/“ O. s. p) a že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a článok 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s § 36 ods. 5 Exekučného poriadku a súčasne, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Na základe uvedeného oprávnená navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podala oprávnená (ďalej aj dovolateľka) tiež dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie a súdy nevytýčili pojednávanie hoci tak boli povinné urobiť, v konaní sa dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Povinná a ani súdny exekútor sa k opravným prostriedkom oprávnenej nevyjadrili.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len Najvyšší súd SR) skúmal najskôr, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred Najvyšším súdom SR, v ktorých tak ako aj v tomto prípade podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Najvyšší súd SR konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2013 sp. zn. 4OboE/13/2013 a sp. zn. 4OboE/32/2013, zo 6. augusta 2013 sp. zn. 3CoE/43/2013, z 13. augusta 2013 sp. zn. 3OboE/39/2013, z 31. októbra 2013 sp. zn. 4OboE/7/2013, sp. zn. 4OboE/26/2013, z 31. decembra 2013 sp. zn. 4OboE/33/2013), pretože odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a Najvyšší súd SR na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd SR na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými. Vzhľadom k tomu, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu SR na prejednanie odvolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd SR konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

II. Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podala včas oprávnená zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p. skúmal ďalej, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 31. mája 2013 sp. zn. 4Cdo/304/2012, sp. zn. 7Cdo/174/2012, z 24. júna 2013 sp. zn. 4Cdo/319/2012, z 31. júla 2013 sp. zn. 4Cdo/399/2012 a sp. zn. 4Cdo/369/2012, z 22. augusta 2013 sp. zn. 4Cdo/24/2013 a z 30. septembra 2013 sp. zn. 4Oboer/ 85/2013, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. V danom prípade sa síce

v dovolaníh napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica 93/13/EHS z určujúceho hľadiska však zo strany súdov nižších stupňov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov. S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

III. V ďalšom Najvyšší súd SR bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie však nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza Najvyšší súd SR rozhodnutia z 31. mája 2013 sp. zn. 7Cdo/174/2012, z 31. júla 2013 sp. zn. 4Cdo/369/2012, sp. zn. 4Cdo/409/2012, z 22. augusta 2013 sp. zn. 5Cdo/374/2012, sp. zn. 4Cdo/24/2013, z 30. septembra 2013 sp. zn. 4Oboer/85/2013, z 31. októbra 2013 sp. zn. 4Oboer/101/2013, z 9. januára 2014 sp. zn. 7ECdo/152/2013 a z 29. januára 2014 sp. zn. 7ECdo/146/2013 s konštatovaním, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku Najvyšší súd SR konštatoval:

1. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba vtedy, ak súd rozhodol o veci, o ktorej nemal rozhodnúť. Rozhodovanie súdov v exekučných veciach však vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

2. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 1. februára 2012 sp. zn. 5Cdo/205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

3. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

4. Exekúciu možno vykonať len na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy, ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) – o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj splnomocnencom udelený „súhlas“

s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku).

5. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávnenej a povinnej; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávnenej môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania (pozri aj II. ÚS 160/2013).

6. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod so zreteľom, na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

7. Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Tieto právne závery (vid' body 1. až 7.) zastáva Najvyšší súd SR aj v preskúmvanej veci a stotožňuje sa s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávnenej, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť Najvyšší súd SR konštatuje, že tak ako správne poznamenala oprávnená zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 9. augusta 2012 (do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o odsek 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 20. júna 2012, teda pred účinnosťou uvedenej novely. Navyše súd prvého stupňa zastavil exekúciu podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku a v tom prípade ani nebol povinný pojednávanie nariadiť. Dovolací súd ďalej dodáva, že súdy oprávnenej tiež neodňali možnosť konať pred súdom tým, že jej neumožnili viesť kontradiktórne konanie, keďže vzhľadom na predložené listinné dôkazy postačuje, ak sú rozhodujúce skutočnosti osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu vrátane do neho založených listín a príloh.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., pričom prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 239 O. s. p., Najvyšší súd SR odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

IV. Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnej trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p.). V konaní o jej dovolaní vzniklo procesne úspešnej povinnej právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd SR nepriznal povinnej náhradu trov týchto konaní, lebo povinná nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3: 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. apríla 2014

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová